

Jaký materiál by mělo mít jezdecké dělostřelectvo ?

V organizaci naší vyšší jezdecké jednotky je vyhrazeno důležité místo jezdeckému dělostřelectvu.

Po zkušenostech ze světové války třeba dbáti, aby nedostatky, jež v tom oboru byly zjištěny, byly odstraněny, neb omezeny na míru nejmenší. Změnou způsobu boje jezdeckta projevila se nutnost vhodného dělostřelectva v míře daleko větší a také úkoly značně vzrostly. Co požadujeme od jezdeckého dělostřelectva ?

I. Musí podporovati boj menších jezdeckých jednotek při ofensivních akcích.

Musí proto býti s to následovati za těmito menšími jednotkami v terénu, zahajovati rychle palbu a snadno a rychle se přemisťovati.

Cíle, které bude potírat, nebudou mít obyčejně velkou odolnost. Budou to ponejvíce malé skupiny pěchoty nebo jezdeckta, buď v pohybu nebo jen málo zakopané. Neutralisace takových cílů bude tedy snadno dosaženo.

Účelem této neutralisace nebude ovšem umlčení celých frontových úseků, nýbrž jen jednotlivých, zvláště důležitých odporů (výhodné pozorování, rozsáhlé flankování), aby tak v palebné soustavě vznikly mezery, kterých jezdeckto využije k postupu.

Zjistiti tyto odpory v terénu bude dosti obtížné. Letectvo je bude jen těžko nacházet a proto ve velké většině případů budou objeveny teprve, až se projeví svou činností proti postupujícímu jezdecktu. To bude nepochybně zastaveno však, když měl nepřítel čas k organizaci palby, neboť jezdecké prvky nenaleznou mezery, jimiž by mohly pronikat. Jde nyní o to, aby tato zastávka byla co nejkratší, neboť čas je pro jezdeckto svrchované důležitým činitelem. Proto musíme od dělostřelectva požadovati rychlé a při tom přesné provedení palby.

Uvážíme-li, že dělostřelectvo do této doby bylo na pochodů, protože jeho činnosti nebylo dosud potřebí, vidíme, že takový úkol může řešit jen s palebným postavením, které je blízko pozorovatelný, neboť čím blíže pozorovatelný, tím kratší je spojení a tím rychlejší zahájení palby.

Ideálem je, aby velitel baterie mohl v takovém případě velet své baterii přímo, bez prostřednictví telefonu.

Vidíme, že k tomuto účelu budeme potřebovati děl malého dostřelu. Stačí nám docela dostřel 5 km, to jest maximum 7—8 km.

Je ovšem možno, že se občas objeví cíle na větší vzdálenosti. Ale ne vždy — a myslím, že zpravidla — nebude střelba na tyto cíle užitečná na velkou vzdálenost, chce-li jezdeckvo působiti proti nim s překvapením.

Ve výjimečných případech budou v prostoru, do něhož jezdeckvo vniká, skutečně takové cíle, jichž zničení by nám prokázalo značnou službu: na př. důležitá nádraží, k nimž jezdeckvo nebude moci proniknout a p. V takovém výjimečném případě však stačí, když dočasně — jen k provedení tohoto úkolu — bude jezdecké vyšší jednotce přiděleno dalekonosné dělostřelectvo. Nemusí ho být ani mnoho, protože počet cílů bude celkem přesně omezen. Takové dělostřelectvo musí býti určitě dalekonosné, protože jeho práce musí začít v době, kdy se cíl cítí ještě v poměrném bezpečí.

Je tedy vidět, že jezdeckvo musí mít k provedení naznačených úkolů organické dělostřelectvo s dostřelem 7—9 km.

Občas, pro provádění dalekých rušivých palb nebo ničení, bude vyšším jezdeckým jednotkám přiděleno dalekonosné dělostřelectvo.

II. Dělostřelectvo musí podporovati jezdeckvo při akcích defenzivních.

Také zde jde o získání času. Ovšem dělostřelectvo nemůže se zabývati obranou jednotlivých částí fronty. Ty budou vždy velmi rozsáhlé a dělostřelectva málo. Proto bude jeho činnost namířena na nepřitele, který se teprve k útoku chystá. Jeho úkolem bude, aby zachytilo pohyby přípravné, to je shromáždění a přesuny. Čím větší bude hloubka, v které bude lze takto pracovati, tím delší čas bude jezdeckvo moci setrvati na posici. Budeme tedy potřebovati dělostřelectva dvojího. Jednak dělostřelectva menšího dostřelu pro bližší palby na cíle, které již v nejbližší době budou ohrožovati naši linii. Tyto cíle je dobře vidět z pozemních pozorovaten. Budou ovšem nevelké a při postřelování rychle zmizí, aby se zase objevily rozptýleny v takové formaci. Jejich postřelování nemá velké vyhlídky na úspěch. Dělostřelec, který chce za těchto okolností dosíci úspěchu, musí pracovat rychle. Jeho pozorování musí býti pečlivé a rychlost, s níž zahájí palbu na cíl, který se objeví, musí býti velká. Jinak cíl zmizí dříve, než se podaří jej zasáhnouti. Ale konečně ani to není velkou vadou, protože tento cíl byl také zpomalen ve svém postupu.

Vidíme, že cíle, o něž jde, budou nekryté. Jejich neutralisace bude v tomto případě již uskutečněna zastavením pohybu a donucením k přechodu do formací bojových, pochodujících polem.

Půjde-li však o to, aby jezdecká jednotka vytrvala co možná dlouho na místě, bude nutno jí dát také k dispozici dalekonosné dělostřelectvo, aby tyto neutralizační palby mohly býti zahájeny již velmi brzo. Budou pak tyto palby rozděleny ve dvě pásma. První vzdálenější, jež bude svěřeno dělostřelectvu dalekonosnému, pracujícímu s letcem, a druhé bližší, jež bude svěřeno organickému dělostřelectvu jezdecké jednotky.

Hloubka tohoto pásma nebude velká, aby se pozorování příliš nerozptylovalo, a také proto, aby zjišťování cílů bylo dosti přesné, což je podkladem výhodného zahájení palby. Pozorovací dálka a tím ovšem i dálka střelby nepřekročí 7—8 km.

Vidíme, že také v tomto případě není nutno, aby jezdeckvo mělo organicky přiděleno dalekonosné dělostřelectvo, alespoň dokud nejde o jednotky vyšší než brigáda. Těmto brigádám může býti takové dělostřelectvo přiděleno podle potřeby.

III. Materiál, který je nutný pro vyšší jezdecké jednotky.

Z toho, co bylo uvedeno, je zřejmo, že jezdeckvo potřebuje jako organické dělostřelectvo materiálu s dostřelem do 8 km, při tom lehkého tak, aby snadno překonával obtíže terénu a mohl býti v čas potřeby dopraven mužstvem do palebného postavení. Materiál nesmí míti příliš velkou palebnou výšku, aby jej bylo možno umístiti vpředu bez zvláštního nebezpečí, že by bylo prozrazeno palebné postavení.

Takový materiál máme k dispozici. Je to horský kanon 75 cm vz. 15, jednak horský kanon 75 vz. 28. První váží v palebném postavení pouhých 615 kg a má dostřel 7 km. Druhý váží v palebném postavení 710 kg a má dostřel 89 km.

Oba kanony mají však tu nevýhodu, že jejich lafeta není konstruována na rychlý pohyb. Proto by bylo nutno pro ně konstruovati novou lafetu, lépe říkajíc jen její jízdní systém. Věc by nebyla obtížná a váhy by mnoho nepřibýlo. Ostatně i kdyby tím přibýlo 100 kg, pořád je situace ještě velmi výhodná.

Je otázka, zda jezdeckvo potřebuje vedle toho ještě doprovodných děl menší ráže. Na cíle, které byly uvedeny, jistě ne. Na ty se hodí nejlépe uvedeně ráže střelící časovanou šrapnelovou palbou. Ostatně tyto dělostřelecké jednotky budou tak jako tak pracovat úplně podobně, jako pracuje normálně dělostřelectvo doprovodné.

Děl menších ráží by mohlo býti vhodně použito jen proti útočné vzbě, s níž se ovšem jezdeckvo velmi často setkává. Ale pak stačí několik kusů pro brigádu, pracujících celkem samostatně a jednotlivě s převýšnými oddíly nebo s předvoji.

IV. Doprava.

Nejlepší způsob dopravy jezdeckého dělostřelectva je doprava automobilní. Takové dělostřelectvo neztratí čas při dohánění jednotek jezdeckva, když bylo donuceno zastaviti se, aby provedlo nějaké palby. Neboť jeho rychlost je značně větší než rychlost jezdeckva. Proto snadno dohoní ztracený čas a bude zase rychle k dispozici v čas potřeby. Jezdeckvo nebude tedy nuceno na své dělostřelectvo čekat. A to je důležité, obzvláště při ofensivních akcích, které tak nabudou velké rychlosti a tím ovšem i důrazu.

Dopravu můžeme prováděti čtverým způsobem.

1. Dělo naložíme na nákladní automobil. To je způsob nejjednodušší, protože nám dovoluje použití dělostřeleckého materiálu, jak je právě dnes. Doprava na větší vzdálenosti se provede na autu, které jede až do samé blízkosti posice. Tam se pak dělo dopraví mužstvem.

Ovšem auto musí býti schopno částečného pohybu v terénu, jinak by se personál unavil velmi brzo a zaujímání palebného postavení by trvalo velmi dlouho.

My máme k dispozici šestikolovou Tatru o 24 k. s. Únosnost vozu je 1½ tuny. Může tedy snadno vést jedno dělo: 615 kg
6 mužů obsluhy po 80 kg: 480 kg
celkem 1095 kg.

Zbude ještě 400 kg na střelivo, asi 50 ran.

Veškerá ostatní vozidla baterie musí býti ovšem úplně stejná co do schopnosti pohybovat se v terénu. Zvláště to platí o velitelském voze a o voze pro telefon.

Tento způsob dopravy má tu výhodu, že můžeme ihned a bez průtahů přikročit k vybavení jezdeckva dělostřelectvem. Ložná výška vozu je nevelká a také váha děla celkem nepatrná, proto skládání a nakládání děla nedá velkou práci.

2. Dělo je dopravováno traktorem.

To je způsob velmi dokonalý. Vyžaduje však jednak rychlého a výkonného traktoru, který je schopen také pohybu v terénu, jednak speciálně konstruované lafety (perování, pryžové obručové), aby bylo možno uskutečnit rychlou a dlouho trvající jízdu.

Jízdní systém horského kanonu by bylo nutno docela překonstruovati.

3. Dělo se naloží na nízký dvoukolový podvozek, který se zavěsí za nákladní automobil. Podvozek je pérován a opatřen pryžovými ráfy. Tento systém má podobné výhody jako první. Lze použití dělostřeleckého materiálu, který je právě po ruce. Je však možno lépe využití únosnosti nákladního automobilu, který ovšem musí býti schopen jízdy v terénu. Tedy u nás automobilu Tatra.

Podvozek musí býti ovšem nově konstruován.

Nakonec je nutno se zmínit ještě o samohybných lafetách, kde lafeta sama je motorisována. Protože musí býti schopna pohybu v terénu, provádí se s pásovým pohonem. Celková váha však je velmi velká. Dosahuje na př. při ráži 7—8 cm 2½—3 t.

Taková váha je ovšem nevhodná pro jezdeckvo, jež bude nuceno často přecházeti vodní toky po výpomocných mostech anebo po brakovém materiálu, který bude právě po ruce.

Bylo by však možno uvažovati o konstrukci takové lafety pro menší ráže 3—4 cm. Kanony takové ráže by se hodily, jak výše uvedeno, k obraně proti obrněným vozům a mohlo by jich také býti použito ke střelbě proti letadlům.

Konstrukce takové lafety umožňuje zahájení palby ze směru jízdy beze ztráty času, což má mimořádný význam při obraně proti nájezdům obrněných vozů.

Ale i střelba jakýmkoliv jiným směrem se dá provést bez průtahů, protože, uvedeme-li pásy v protisměrný pohyb, otočí se lafeta velmi rychle a bez obtíží na místě až o 360°.

Obsluha musí ovšem býti chráněna štítem.

Při použití proti letadlům umožní rychlost jízdy předjetí kolony a zaujmouti palebné postavení.

Co se týká počtu, jedna četa pro pluk stačí asi na vykonávání jednoho z naznačených úkolů, t. j. u pluku v 1. sledu bude prováděti ochranu proti obrněným vozům, u pluku v 2. sledu proti letadlům.

Podplukovník gšt. Rudolf Kučera :

Francouzské jezdecktvo ve světové válce.

V dubnu 1930 vyšlo u Payota v Paříži, 106, Boulevard St. Germain, pozoruhodné dílo kpt. F. Gazina, profesora taktiky na ženijním učilišti, popisující na 335 stranách účast francouzského jezdecktva ve světové válce. Generál Brécard, generální inspektor jezdecktva oceňuje v předmluvě toto dílo jako úplné, sepsané na základě studia hojných pramenů a podepřené vyličením četných činů. Autor představuje nám nejdříve jezdecktvo z doby od roku 1870 do roku 1914, pokud jde o jeho počet, hodnotu, remontování, výzbroj a organizaci, a vzpomíná v různých kapitolách první části, jaké poslání mělo francouzské jezdecktvo v roce 1914 a jak hodlalo se zhostiti úkolů, ke kterým ho mělo býti používáno. Na podkladě operačního plánu z 15. dubna 1914 objasňuje předvídanou mobilizaci jezdecktva, jeho nástup, jakož i předvídané jeho použití v krytu hranic a k vyhledávání zpráv.

V druhé části líčí účast jezdecktva v pohybné válce z roku 1914: jak se účastnilo krytu hranic, jak vyhledávalo zprávy, jakou účast mělo v pohraniční bitvě, co činilo během ústupu po prohrané pohraniční bitvě, jaký podíl mělo ve vítězství v bitvě na Marň, jak ho využívalo, kterak ochraňovalo francouzské armády při „běhu k moři“, a konečně, jak se zúčastnilo bitvy ve Flandrech.

V třetí části předvádí nám autor jezdecktvo ve válce na ustálených frontách — v zákopech — v době od roku 1915 do 1917 v operacích, směřujících k průrazu ustálené fronty, v ofensivě u Artois, v Champagni, na Sommě a za ústupu Němců na Hindenburgovu posici, jakož i v ofensivě na Chemin de Dames.

Čtvrtá část díla nám dává příležitost sledovati činnost jezdecktva v „bitvě Francie“ v roce 1918: za německé ofensivy v Picardii a ve Flandrech, na řece Aisne, v Champagni a za francouzské ofensivy na řece Ourequ, v bitvě u Montdidier, ve Flandrech.

Poslední kapitoly věnuje činům jednotek obrněných automobilů, kyrysníkům, bojujícím od roku 1916 jako pěší prapory, a Gambettově jezdecké brigádě v macedonské vítězné ofensivě.

V závěru podrobuje autor účast francouzského jezdecktva ve světové válce a jeho činnost přísně, avšak nestranně a spravedlivě kritice a zdůrazňuje ponaučení, která ze všeho plynou. Generál Brécard zdůrazňuje tyto přednosti tohoto hodnotného díla, připomíná, že z vyličených činů vysvítá nad slunce jasněji vysoká morální hodnota jezdců, jejich energie v ofensivě, jejich vytrvalost v obraně a jejich obětovnost v každém případě. Tyto vlastnosti to jsou, které, uchová-li si je jezdecktvo, zaručují mu právě tak skvělou